

ORTAK PAZAR BOYUNDURUĞU

Aydınlık Dergisi, 4 Şubat 2007

Yıldırım Koç

Ortak Pazar Boyunduruğu, Tüm İktisatçılar Birliği'nin 33 yıl önce yayımladığı ilk broşürün adıydı. Kitabı Aydın Köymen yazmıştı. Aydın Köymen, 1974 yılı Haziran ayında kurulan Tüm İktisatçılar Birliği'nin (TİB) ikinci genel başkanıydı. Bugün bile bazılarında eski kitapçılarda ve bazı kişilerin kitaplıklarında rastladığım TİB yayınlarının ilki, Ortak Pazar Boyunduruğu idi.

Bugün mühendislerin, mimarların, avukatların meslek örgütleri var. İktisatçıların yok. İktisatçılar için böyle bir örgütü 33 yıl önce kurmuştuk. Kuruluş düşüncesi, ODTÜ İktisat Bölümü'nde o yıllarda öğrenci olan Hakkı Yazıcı'nındı. ODTÜ'lü ve Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu bir grup iktisatçı 1974 yılı Haziran ayında Tüm İktisatçılar Birliği'ni kurduk. İlk genel başkanımız Yakup Kepenek Hocamızdı. Ancak kuruluştan hemen sonra bu görevinden istifa ederek ayrıldı. Yerine Aydın Köymen getirildi. İlk yıllarda TİB'e en büyük katkısı sağlayanların başında Aydın Köymen geliyordu. O yıllarda Avrupa Ekonomik Topluluğu konusunu bilen insan sayısı çok azdı. Aydın Köymen de bunlardan biriydi ve vatansever bir insan olarak TİB'in ilk kitabını hazırladı. Ben de hem yönetim kurulu üyesiydim, hem de 1974 yılı Temmuz ayı başında yayımlamaya başladığımız TİB Bülteni'nin yazı işleri müdürü. ODTÜ'lülerden Hakkı Yazıcı, Mehmet Tanju Akad, Mustafa Danışman, Nesrin Danışman, Siyasallılardan da Önel Akalın ve Şensu Yemişçi kuruluş sürecinde yer aldılar. DİSK'in 1975 yılında toplanan 5. Genel Kurulu'na sunulan çalışma raporunun bir bölümünü de TİB hazırladı.

TİB kurulur kurulmaz konferanslara başladı. Her hafta Salı günleri akşamları Konur Sokak'ta TMMOB binasının altındaki salonda konferans düzenliyorduk. İlk konferansımız da Aydın Köymen'in AET Boyunduruğu idi. 1974 Temmuz'un benim, "Çokuluslu Tekeller ve Uluslararası Tekelci Sermaye," Mustafa Danışman'ın "Uluslararası Para Sistemi," Mehmet Tanju Akad'ın "Petrol Sorunu" konferansları olmuştu. Konferansların yanı sıra ekonomik politik kurslarına da başladık. Cezaevinden yeni çıkmış olan Sadun Aren Hocamız da ekonomi politik dersleri verdi. TİB'in oldukça etkili bir dizi yayını oldu. Özellikle, işçi eğitim dizisi adı altında yayınladığımız resimli broşürler çok satıldı ve okundu.

Tüm İktisatçılar Birliği, kuruluş döneminde vatansever bir çizgi izledi. Avrupa Birliği yalakalığı yapmadı; çok parasızlık çekmesine karşın, Avrupa emperyalistlerinden proje olarak "solculuk" taslamaya çalışmadı; tam tersine, Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun emperyalist bir güç odağı olduğunu savundu. 20 Temmuz 1974 Kıbrıs Barış Harekatı sonrasındaki çizgisi de doğrudu; emperyalistlere hizmet edecek bir teslimiyet söz konusu değildi. O dönemi anmak amacıyla, TİB Bülteni'nin Ağustos 1974 sayısında yer alan "Kıbrıs Sorunu" yazısından kısa bir bölüm aktarmak istiyorum:

"Temmuz ayının ikinci yarısında dünya, emperyalizmin yeni bir oyunu ile karşı karşıya kaldı. Amerikan emperyalizminin desteğindeki faşist Yunan cuntası, Makarios yönetimini silah zoruyla devirdi... Bu saldırının amacı... Kıbrıs'ı emperyalizmin daha sağlam bir kalesi haline getirmektir.

"Kıbrıs, Makaris yönetimi altından gerçekten bağımsız, demokratik bir cumhuriyet değildi. Adada İngiliz üsleri vardı; fakat Makarios Amerikan emperyalizminin açık faşizm uygulama ve Amerika'ya üs verme taleplerini reddediyor ve devrimcilerin gücü karşısında sınırlı bir demokrasi uyguluyordu.

"Amerikan emperyalizminin desteğindeki Yunan ve Rum faşistlerinin Makarios'un sandıksal demokrasisine bile dayanamıyarak açık faşizmi sahnelemeleri karşısında Avrupa'daki emperyalist ülkelerin sözde kalan çıkışları bizleri aldatmamalıdır. AET emperyalizmi ile ABD emperyalizmi arasında temelde bir farklılık yoktur...

Türkiye'nin "Kıbrıs'a müdahale kararı anti-emperyalist ve anti-faşist yönü olan bir harekettir. İlerici ve devrimcilerin görevi bu kararın bu yönü üzerine gitmektir, olayın bu yönünü vurgulamaktır."

Solcular arasında bazı kişilerin hala AB'ci olduğunu gördükçe, aklıma Tüm İktisatçılar Birliği'nin 33 yıl önceki tutumu geliyor. Hele AB yalakalığı yapanların bir bölümünün "solcu" gibi görünme çabalarına tahammül edemiyorum.